

ZPRÁVA O ČINNOSTI SDRUŽENÍ PRO TVOŘIVOU DRAMATIKU, z. s., ZA ROK 2021

Registrace u MV v roce 1990: VSP/1-150/90-R

Registrace právní subjektivity v roce 2014: Městský soud v Praze pod číslem oddíl L, vložka 155.

IČ: 00537071

Počet evidovaných členů STD k 31. 12. 2021: 842, z toho 119 řádných.

Složení koordinační rady STD, zvolené na členské schůzi 8. února 2019:

Hana Cisovská

Pavel Vágai

Gabriela Zelená Sittová

Jakub Hulák (tajemník)

Jaroslav Provazník (předseda)

Revizní skupina:

Vlasta Gregorová (předsedkyně)

Nina Petrasová

Jana Militká

Kromě běžné agendy zajišťovala koordinační rada v roce 2021 např.:

- vyřizování objednávek publikací (především tajemník);
- přípravu nových grantů (Ministerstvo kultury, Magistrát hl. m. Prahy);
- kontakt s IDEA Europe.

Pokladníkem STD je Jakub Hulák.

Přehled příjmů a výdajů za rok 2020 – k 31. 12. 2021:

PŘÍJMY:

prodej publikací	34 586,-
prodej služeb (kurzovné aj.)	614 466,-
ostatní příjmy (úroky aj.)	2,19
dotace	580 000,-
členské příspěvky	9 100,-
Celkem	1 238 154,19

VÝDAJE:

materiál	89 397,44
služby	605 343,50
ostatní osobní náklady	282 370,-
daně	49 830,-
cestovní náklady	42 131,-
režie	9 372,78
Celkem	1 078 444,72

Rozdíl mezi příjmy a výdaji v r. 2021
činí: 159 709,47 Kč

Zůstatek finančních prostředků k 31. 12. 2021:

pokladní hotovost:	2 129,-
zůstatek na účtu:	527 470,76
Celkem	529 599,76

GRANTY, které získalo STD na rok 2021:

Granty od Ministerstva kultury:

- na projekt Dílny dětského a mladého divadla a DV (včetně Nahlížení): 160.000,-

- příspěvek na Dětskou scénu: 420.000,-

Celkem **580.000,-**

STD A JEHO MÍSTO A FUNKCE V OBORU DV:

Po roce 2020, kdy se většina akcí musela stornovat nebo odložit kvůli pandemické situaci, se v roce 2021 uskutečnila většina naplánovaných akcí, i když stěžejní akce – Dětská scéna ve Svitavách – jen v omezeném rozsahu.

Role STD zůstává pro obor dramatické výchovy nezastupitelná zejména proto, že každoročně vytváří další příležitosti pro setkávání jak dětí, tak vedoucích a učitelů a zajišťuje další vzdělávací akce v podobě kurzů a dílen a díky tomu se podílí na reflektování oboru a dává podněty k jeho rozvoji.

Důležitou roli sehrává STD také v navazování a udržování mezinárodních kontaktů (členství v IDEA a aktivní působení v IDEA Europe).

Pro informovanost v oboru se osvědčuje, že STD provozuje webové stránky (www.drama.cz). Redakce webových stránek: Jakub Hulák a Jaroslav Provazník.

AKCE, KTERÉ STD V ROCE 2021 PŘIPRAVILO A POŘÁDALO:

Dramatická výchova ve škole 2021

25. celostátní dílna dramatické výchovy

Jičín 16.–22. září 2021

Letošní dílna nabídla 3 seminární třídy, kterých se vlivem nepříznivé pandemické situace v ČR účastnilo pouze 27 účastníků z řad zájemců o dramatickou výchovu (pedagogů základních a středních škol, pedagogů volného času, studentů vysokých škol, především katedry výchovné dramatiky DAMU atd.):

1 – Improvizace a týmová spolupráce (lektorky: Jana Machalíková a Hana Patrasová)

2 – Od listování v knížkách ke scénickému čtení (lektorka: Ema Zámečnicková)

3 – Hlas – cesta k sobě i k druhým (lektorka: Pavla Sovová)

Účast na akreditované dílně bývá obvykle minimálně dvojnásobná, ale situace ve školách po lockdownu v minulém školním roce nebyla příznivá v tom smyslu, aby ředitelé uvolňovali pedagogy hned v září na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Součástí celostátní dílny v Jičíně byla jako již tradičně přehlídka inspirativních představení a recitací dětí a mládeže. Letos se do programu zapojilo 6 recitátorů a 3 mládežnické soubory (Most, Praha, Karviná). Organizace přehlídky byla v tomto roce mimořádně náročná, protože tvorba recitátorů a dětských souborů v daném roce narážela na špatné podmínky přípravy inscenací (zavření škol z důvodu epidemie COVID).

Dílna má skvělé zázemí v K-klubu Jičín a celkově se zlepšují i podmínky ubytování (ubytovací kapacita K-klubu se navyšuje). Hned po skončení 25. ročníku započala příprava ročníku následujícího.

Tvorba-tvořivost-hra

22. celostátní dílna komplexní estetické výchovy

Hlinsko 30. září–3. října 2021

Netradiční tvůrčí dílna v tomto roce našla zázemí v Hlinsku, kam po několika přípravných cestách a hledání byl zasazen společný námět: VAZBY, krásně navozený v úvodní večerní akci odehrávající se v centru města. Akce byla završená společným zpěvem kánonu Hle, staré Hlinsko a společným tkaním do velkého dřevěného rámu uvnitř skanzenu Betlém.

Akreditovaná dílna letos nabídla 4 seminární třídy, kterých se celkově účastnilo 54 pedagogů (základních, základních uměleckých, středních, ale i jiných škol a pedagogů volnočasových) a dalších zájemců o dramatickou výchovu a její prolínání s jinými oblastmi estetické výchovy:

1. Výtvarně-dramatická skupina

Lektorky: Radmila Vaňková (VV Gymnázium Petra Bezruče, Frýdek-Místek) a Nina Martínková (KVD DAMU, Praha)

2. Pohybově-dramatická skupina

Lektoři: Lenka Švandová (TO ZUŠ Charbulova, Brno) a Josef Pekárek (LDO ZUŠ Jakuba Jana Ryby, Rožmitál pod Třemšínem)

3. Literárně-dramatická skupina

Lektoři: Radek Malý (FSV UK, Praha, spisovatel) a Klára Fidlerová (LDO ZUŠ Jana Ladislava Dusíka, Čáslav)

4. Hudebně-dramatická skupina

Lektoři: Lukáš Holec (HO, ZUŠ Český Krumlov) a Vlasta Gregorová (lektorka DV)

Tato dílna, vycházející z genia loci daného místa, má každoročně mimořádně kladné ohlasy zvláště v době, kdy se nově otevírají diskuse o pojetí výuky estetických předmětů na základních a středních školách a o jejich místě v rámci vzdělávacích programech. Skvělá byla spolupráce s většinou místních institucí (Muzeum a galerie Hlinsko, Gymnázium Hlinsko, Maják) a jako obvykle se zapojilo i několik pedagogů přímo z místa konání.

Pro další ročník se uvažuje o Hradci Králové, případně Uherském Hradišti nebo Třebíči.

Dramatická výchova pro současnou školu 2021–2023

Kurz dramatické výchovy pro učitele základních, středních i mateřských škol a další zájemce o dramatickou výchovu – říjen 2021–leden 2023.

Hlavní lektoři: František Oplatek a Gabriela Zelená Sittová

Akreditovaný tříměsíční kurz základů dramatické výchovy je tradičně velmi oblíbený. Začátek tohoto kurzu musel být odložen z pandemických důvodů, začalo se tedy o rok později oproti původnímu plánu.

Celkově se kurzu účastní 26 zájemců z řad vedoucích souborů, pedagogů mateřských, základních, základních uměleckých, středních škol a gymnázií, pedagogů volného času, ale i studentů vysokých škol. Účastníky jsou také ředitelé škol, pracovníci ČŠI a knihovníci.

V prvních třech setkáních v roce 2021 (8.–10. 10., 5.–7. 11., 10.–12. 12.) vedli celé víkendy hlavní lektoři a seznamovali účastníky se základními principy dramatické výchovy především formou ucelených lekcí připravovaných pro konkrétní věky dětí (mládeže) s následnou metodickou diskusí. V následujících setkáních v roce 2022 se počítá se vstupy dalších přizvaných lektorů, kteří se zaměří na některé oblasti dramatické výchovy či synergické obory již specializovaně.

Navzdory komplikované epidemické situaci v celé ČR se daří kurz realizovat.

Frekventanti jsou součinní při dodržování všech opatření nařízených vládou a sami ochotně absolvují preventivní testování před příjezdem na kurz.

Nahlížení 2021

31. celostátní dílna středoškolské dramatiky a mladého divadla

Bechyně 21.–24. října 2021

Tradiční nepostupovou divadelní přehlídku spojenou s moderovanými diskusemi o představeních a tvůrčími dílnami se podařilo zorganizovat navzdory rychle se rozjíždějící čtvrté vlně epidemie koronaviru. Vzhledem k tomu, že soubory řadu měsíců prakticky neměly možnost pracovat, vstoupily do výběru především inscenace přihlášené už na minulý ročník, který musel být nakonec zrušen. Do programu bylo zařazeno sedm souborů, jeden z nich pak svou účast ze zdravotních důvodů zrušil. Dílny a diskusí se aktivně zúčastnilo cca 60 účastníků z celé ČR – vedoucích a pedagogů, studentů, členů souborů a dalších přihlášených seminaristů. V rámci dílny účastníci reflektovali jednotlivá představení formou jakéhosi fiktivního elektrokardiogramu diváka. Jako lektoři diskusí byli přizváni Ivana Sobková (LDO ZUŠ Praha 3 a KVD DAMU) a muzikant a performer Petr Váša.

Úroveň všech inscenací byla překvapivě vysoká. Neobvykle komorní charakter Nahlížení 2021 pak přispěl k velmi soustředěné a efektivní práci v dílnách, a tím i k pozoruhodným výstupům.

Základy dětského divadla

Celoroční cyklus praktických seminářů zaměřených na vybrané aspekty divadla s dětmi a mládeží

Praha 15.–17. října, 26.–28. listopadu, 10.–12. prosince 2021 (první tři setkání celoročního kurzu, odloženého z podzimu 2020; kurz pokračuje v roce 2022).

Hlavní lektorkou, která svou aktivní účastí propojuje jednotlivá setkání, je herečka, režisérka a pedagožka Michaela Homolová. Účastníci zatím absolvovali Metodiku práce s dětským souborem (průběžný předmět s hlavní lektorkou), obor Literatura pro děti a mládež s Jaroslavem Provazníkem (KVD DAMU, Praha), Dramaturgii s Tomášem Jarkovským (Divadlo DRÁK Hradec Králové) a Scénografii s Robertem Smolíkem (KALD DAMU). Cyklu se účastní 19 zájemců. V rámci prvních tří setkání účastníci kurzu začali pod vedením odborných lektorů připravovat své vlastní drobné divadelní projekty, které by měly být prezentovány v závěru cyklu v květnu 2022.

AKTIVITY, NA NICHŽ SE STD PODÍLELO (KONCEPČNĚ NEBO FINANČNĚ):

Dětská scéna 2021

49. celostátní přehlídka dětského divadla – 49. celostátní přehlídka a dílna dětských recitátorů

Svitavy 11.–13. června 2021

V roce 2021 neposkytlo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přehlídku žádný příspěvek. Přehlídka a dílna se přesto konaly, byť v redukované podobě, díky NIPOS, příspěvní Ministerstva kultury, SKS Svitavy, Pardubického kraje a také Sdružení pro tvořivou dramaturgii.

Cena Bystrouška – spolupráce s Asociací vydavatelů audioknih – vytipování dětského souboru, který hodnotil audiokazety (soubor HOP-HOP při ZUŠ Ostrov, ved. Irena Konývková).

Zapojení do činnosti koalice KOMPAS

V roce 2022 se STD zapojilo do činnosti koalice mezioborových pedagogických asociací a skupin, volného seskupení oborových profesních asociací, spolků a skupin, které vzniklo s cílem ovlivňovat zejména revizi RVP a vstupovat do diskusí o vzdělávání a proměnách českého vzdělávacího systému. (Koalice vznikla v roce 2021.) Kromě pracovních setkání a debat zřídil KOMPAS webovou stránku <https://www.kompas.education/> (na niž STD přispělo také materiálem Evy Machkové – viz <https://www.kompas.education/post/tvo%C5%99ivost-a-um%C4%9Bn%C3%AD-ve-%C5%A1kole>) a v únoru 2022 vydal dokument *Podněty uskupení KOMPAS k tématu směřování vzdělávacího systému ČR v kontextu aktuálního reformního procesu*, adresovaný zejména expertnímu panelu MŠMT, který diskutuje o revizích RVP.

EDIČNÍ AKTIVITY STD:

- Koncepční a finanční podíl na vydávání časopisu *Tvořivá dramaturgii* a textové přílohy *Dětská scéna* (vydavatel: NIPOS-ARTAMA).
- Podíl na přípravných pracích (rešerše, pátrání v archivních materiálech, obstarávání fotodokumentace atd.) knihy *Děti, hry, divadlo a Josef Mlejnek*, kterou vydá NIPOS v roce 2022.

ZAHRANIČNÍ KONTAKTY:

STD je členem mezinárodní organizace **IDEA** (International Drama/Theatre and Education Association, Kateřina Žarníková je členkou koordinačního výboru IDEA Europe a Gabriela Zelená Sittová se účastní pravidelně pracovních setkání IDEA Europe – v roce 2022 se konalo v Norsku) a světové organizace **AITA/IATA** (Association Internationale du Théâtre Amateur / International Amateur Theatre Association).

Praha 21. února 2022

Zapsal Jaroslav Provazník